

พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

(การควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้าง)

(ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๗๐ ก

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันพุทธ ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘)

๑. ความเป็นมา

รถจักรยานยนต์รับจ้างเกิดขึ้นมานานแล้ว โดยไม่อาจจะระบุได้แน่นอนว่าเกิดขึ้นเมื่อไหร่ แต่ที่มีลักษณะเป็นวินที่เห็นได้ชัดเจนน่าจะเป็นประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ กล่าวกันว่าน่าจะเกิดที่ ซอยงามดูพลีเป็นซวยแรก เกิดจากการไหว้วานกันให้ไปส่งลูกไปโรงเรียน ไปมหาวิทยาลัยโดยช่วย ออกค่าน้ำมันให้ ในที่สุดก็เกิดอาชีพนี้ขึ้นมา และแพร่หลายในปัจจุบัน จากการสำรวจเมื่อปี ๒๕๔๖ รถจักรยานยนต์รับจ้างในกรุงเทพมหานครมีถึง ๔,๔๔๐ วิน มีรถถึง ๑๐๙,๔๓๖ คัน ในต่างจังหวัด มี ๖,๕๔๓ วิน มีรถ ๑๒๗,๓๔๘ คัน รวมทั้งสิ้น ๑๐,๙๘๓ วิน มีรถรวม ๒๓๖,๗๘๔ คัน ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้เกิดการขยายตัวของรถจักรยานยนต์รับจ้าง อย่างรวดเร็ว ได้แก่

(๑) ความไม่พร้อมของระบบการขนส่งสาธารณะ กล่าวคือไม่มีระบบการขนส่ง สาธารณะอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

(๒) ระบบการจัดวางผังเมืองที่ไม่ได้วางแผนอย่างเป็นระบบ ทำให้ระบบการขนส่ง สาธารณะไม่สามารถเข้าไปให้บริการอย่างทั่วถึง

(๓) การขยายตัวของประชากรในเขตเมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหา การจราจร ความเร่งรีบในการเดินทางของประชาชน

(๔) การเข้าสู่อาชีพมีความง่าย เพียงแค่มีรถจักรยานยนต์ก็สามารถประกอบอาชีพได้ การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของรถจักรยานยนต์รับจ้าง ทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (เดิมเป็นกรมตำรวจ) ซึ่งดูแลรับผิดชอบพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ปัจจุบันโอนอำนาจ หน้าที่เป็นของกรมการขนส่งทางบก ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑) สนใจที่จะเข้ามาดูแล จึงได้ทำหนังสือ หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การนำรถจักรยานยนต์มาใช้รับจ้างเป็นการกระทำผิด กฎหมายหรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๒) วินิจฉัยว่า เมื่อยังไม่มียกกฎหมายจำกัดสิทธิหรือห้ามการนำรถจักรยานยนต์มารับจ้างบรรทุกคนโดยสาร

การนำรถจักรยานยนต์มารับจ้างบรรทุกคนโดยสารตามเส้นทางต่าง ๆ จึงไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย

๒. แนวความคิดในการจัดระเบียบ

ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากรถจักรยานยนต์รับจ้าง เช่น ในเรื่องอัตราค่าโดยสาร เรื่องความปลอดภัย ปัญหาการกีดขวางทางจราจร เป็นปัญหาที่สะสมมาโดยตลอด จนกระทั่งกรมการขนส่งทางบกมารับผิดชอบพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ จึงคิดหาแนวทางที่จะควบคุมและจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างดังนี้

๒.๑ กระทรวงคมนาคมโดยกรมการขนส่งทางบกดำเนินการยกร่างแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อแยกประเภทรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์สาธารณะ กำหนดให้ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ รวมทั้งการกำหนดมาตรการควบคุมและจัดระเบียบอื่น ๆ และกระทรวงคมนาคมได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นลำดับ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

๒.๒ ในช่วงเวลาเวลาที่สำนักงานกฤษฎีกาตรวจพิจารณา รัฐบาลในขณะนั้นยังไม่ค่อยเห็นด้วยที่จะให้มีรถจักรยานยนต์รับจ้างเป็นอาชีพที่ถาวร เพราะเห็นว่าเป็นการขนส่งที่มีความปลอดภัยต่ำกว่ารถสาธารณะอื่น ๆ และจะมีประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่มีรถจักรยานยนต์รับจ้างในลักษณะเป็นวินเกิดขึ้น จึงมีการชะลอร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ จนกระทั่งรัฐบาลที่มี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มีนโยบายที่จะปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยมีการจัดประเภทของผู้มีอิทธิพลเป็น ๑๕ กลุ่ม ซึ่งกลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกรับผลประโยชน์จากคิวยรถจักรยานยนต์รับจ้าง เป็น ๑ ใน ๑๕ กลุ่ม จึงได้มีการผลักดันร่างพระราชบัญญัตินี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อควบคุมและจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้าง

๓. มาตรการจัดระเบียบเร่งด่วนก่อนกฎหมายบังคับใช้

๓.๑ กระทรวงคมนาคมโดยกรมการขนส่งทางบก ออกกฎกระทรวง ๓ เรื่อง คือ

(๑) กฎกระทรวงกำหนดลักษณะแผ่นป้ายทะเบียนสำหรับรถจักรยานยนต์รับจ้าง (กำหนดแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์รับจ้างให้พื้นแผ่นป้ายเป็นสีเหลืองตัวอักษรสีดำ มีผลใช้บังคับแล้ว)

(๒) กฎกระทรวงกำหนดกำลังของเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์ที่จะใช้รับจ้าง (กำหนดให้เครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์ต้องมีขนาดไม่เกิน ๑๒๕ ลูกบาศก์เซนติเมตร ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

(๓) กฎกระทรวงกำหนดอุปกรณ์อันจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของรถจักรยานยนต์รับจ้าง (เช่น กำหนดให้ต้องมีราวยึดเหนี่ยวที่ด้านข้างหรือด้านท้ายของตัวรถ มีที่บังไซ้ มีที่พักเท้าของผู้โดยสาร เป็นต้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา)

๓.๒ กรุงเทพมหานคร ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สํารวจและขึ้นทะเบียนผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง และนำเงินจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมาตัดเลี้ยวเงินแจกผู้ขึ้นทะเบียนกับกรุงเทพมหานคร

๔. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

๔.๑ บททั่วไป

(๑) สามารถออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นของรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ (มาตรา ๔)

(๒) สามารถออกกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติ คนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถและการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ (มาตรา ๔)

(๓) สามารถออกข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารได้ เช่น ต้องจัดเตรียมหมวกกันน็อคไว้สำหรับผู้โดยสาร ต้องให้ผู้โดยสารขึ้นนั่งให้เรียบร้อยก่อนออกรถ เป็นต้น (มาตรา ๕)

๔.๒ ตัวรถ

(๑) แบ่งประเภทรถจักรยานยนต์เป็น ๒ ประเภท คือ "รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล" และ "รถจักรยานยนต์สาธารณะ" (มาตรา ๓)

(๒) ห้ามใช้รถจักรยานยนต์ที่มีพ่วงข้าง มาใช้เป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ (มาตรา ๓)

(๓) ผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทจักรยานยนต์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องดำเนินการภายในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ (มาตรา ๓๓)

๔.๓ ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องปฏิบัติ

- (๑) ต้องเปลี่ยนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ (ชนิด ๑ ปี หรือ ๕ ปี) เป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะภายในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ (มีอายุ ๓ ปี) (มาตรา ๓๒)
- (๒) ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีอายุตั้งแต่ ๒๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป และต้องมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (มาตรา ๔)
- (๓) ต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ว่าจ้างตามเส้นทางที่สั้นที่สุด หรือ เส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร (มาตรา ๒๐)
- (๔) ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามที่ทางราชการกำหนด
- (๕) ผู้ประสงค์จะใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างต้องปฏิบัติดังนี้ (มาตรา ๗)
  - (ก) ยื่นคำขออนุญาตรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะต่อ คณะกรรมการประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการที่คณะกรรมการจังหวัดแต่งตั้งขึ้น
  - (ข) เมื่อได้หนังสือรับรองตาม (ก) แล้วให้นำหลักฐานมายื่นขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ระเบียบกรมการขนส่งทางบกกำหนด
- (๖) ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยการจราจร ทางบก

๔.๔ ข้อห้ามปฏิบัติ

- (๑) ไม่ปฏิเสธรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือคนโดยสาร เช่น มีสัมภาระมากเกินไป หรือผู้โดยสารอยู่ในสภาพเมา เป็นต้น (มาตรา ๒๐)
- (๒) ไม่สูบบุหรี่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร (มาตรา ๒๐)
- (๓) ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดุหมิ่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสาร (มาตรา ๒๐)
- (๔) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น (มาตรา ๒๐)
- (๕) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ (มาตรา ๒๐)

(๖) ไม่เสด็จออกนอกพื้นที่ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยการออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (มาตรา ๒๐)

(๗) ไม่ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ (มาตรา ๒๐)

(๘) ไม่ขับรถในขณะที่ใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุหรือระหว่างถูกสั่งพักใช้ ถูกเพิกถอน หรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ (มาตรา ๒๖)

(๙) ไม่เก็บอัตราค่าโดยสารเกินอัตราที่ทางราชการกำหนด (มาตรา ๒๘)

๔.๕ มาตรการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑) พักใช้ใบอนุญาตขับรถ คราวละไม่เกินหกเดือน เมื่อฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา ๑๘)

(๒) เพิกถอนใบอนุญาตขับรถ เมื่อ (มาตรา ๑๘)

(ก) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้ำในข้อหาเดียวกับความผิดครั้งก่อนภายในเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ความผิดครั้งก่อนเกิดขึ้น

(ข) ไม่มารายงานตนต่อนายทะเบียนตามที่นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือไปแล้ว ไม่น้อยกว่าสองครั้ง โดยมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุสมควร

(ค) เรียกเก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔.๖ ภาษีประจำปีและค่าธรรมเนียม

(๑) ภาษีประจำปี (มาตรา ๓๑)

- รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล คันละ ๑๐๐ บาท

- รถจักรยานยนต์สาธารณะ คันละ ๑๐๐ บาท

(๒) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ (มาตรา ๒๙)

- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ฉบับละ ๕๐ บาท (ปัจจุบัน)

- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ (๕ปี) ฉบับละ ๒๕๐ บาท (ปัจจุบัน)

- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (กำหนดใหม่)
ฉบับละ ๒๕๐ บาท

- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ (๓ ปี)

(เพดานฉบับละ ๕๐๐ บาท) กำหนดจริงยังไม่ได้กำหนด

(ควรจะเป็นฉบับละ ๑๕๐ บาท)

๔.๗ บทกำหนดโทษ

- (๑) ใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารมิได้รับอนุญาตปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๔)
- (๒) ขับรถระหว่างใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุ ถูกสั่งพักใช้ ถูกเพิกถอน หรือถูกยึดปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๖)
- (๓) ปฏิเสธการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร ทอดทิ้งผู้โดยสารระหว่างทาง สูบบุหรี่ หรือกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่คนโดยสาร กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสีดูหมิ่น ก้าวร้าวต่อคนโดยสาร ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๘)
- (๔) เสพสุราหรือเมาสุรา ขับรถในขณะที่หย่อนความสามารถ จำคุกไม่เกิน สามเดือนหรือปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๒๘)
- (๕) เสพยาเสพติดให้โทษ เสพวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท โทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แล้วแต่กรณีอีกหนึ่งในสาม (มาตรา ๒๘)
- (๖) เก็บค่าโดยสารหรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่ทางราชการกำหนดปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท (มาตรา ๒๘)

๕. การกิจที่กรมการขนส่งทางบกจะต้องดำเนินการ

๕.๑ ออกกฎกระทรวงเพื่อรองรับพระราชบัญญัติฯ ดังนี้

- (๑) กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือค่าบริการอื่นของรถจักรยานยนต์สาธารณะ (เกณฑ์ในการกำหนดอาจจะเป็นตามระยะทางหรือตามที่ตั้งกลางกัน)
- (๒) กำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ และบัตรประจำตัวผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ เช่น ผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีเครื่องหมายประจำตัว เช่น เบอร์ติดด้านหลังเสื้อ เป็นต้น
- (๓) กำหนดข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารของรถจักรยานยนต์สาธารณะ เช่น กำหนดให้มีที่ยึดเหนี่ยวด้านข้าง หรือด้านท้ายของตัวรถ มีที่พักเท้าของผู้โดยสารทั้ง ๒ ข้าง เป็นต้น
- (๔) กำหนดคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะ ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ผู้แทนสำนักงานตรวจแห่งชาติ ผู้แทนผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง เพื่อทำหน้าที่กำหนดสถานที่รองรับคนโดยสาร กำหนด

เดิมหลวงหรือท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร กำหนดหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะ กำหนดอายุ และการเพิกถอนทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิชาการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ การขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถสำหรับผู้ขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๖) กำหนดขนาดกำลังเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปี ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๑๘ ปี ซึ่งตามพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ให้กำหนดในกฎกระทรวง (กฎหมายเดิมกำหนดให้ขับรถได้ไม่เกิน ๙๐ c.c.) คาดว่าจะกำหนดไม่เกิน ๑๑๐ c.c.

(๗) กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ (เดิมก่อนพระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับยังไม่มีการแยกประเภทรถเป็นจักรยานยนต์ส่วนบุคคลและสาธารณะ จึงมีเพียงใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์เท่านั้น)

๕.๒ การออกระเบียบ ประกาศ ดังนี้

(๑) ระเบียบเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ เพื่อกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๒) ระเบียบเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๓) ระเบียบเกี่ยวกับการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

๕.๓ การประชาสัมพันธ์

(๑) ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ให้ประชาชนโดยทั่วไป ทราบถึงสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ วันบังคับใช้ของกฎหมาย เพื่อให้รู้ถึงสิทธิและหน้าที่ข้อห้ามและข้อปฏิบัติของกฎหมาย

(๒) ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ให้ผู้ที่ประกอบอาชีพขับรถสาธารณะเตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การจดทะเบียนรถจักรยานยนต์รับจ้างต้องมีใบรับรองจากคณะกรรมการประจำจังหวัดก่อน ต้องจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะภายในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘

(๓) แจกให้หน่วยงานในสังกัดทราบและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตที่รับผิดชอบทราบ

๕.๔ การประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๑) ประสานกับกรุงเทพมหานครเตรียมพร้อมในการกำหนดผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการประจำกรุงเทพมหานคร และให้กรุงเทพมหานครประสานกับผู้นำชุมชน วินรถจักรยานยนต์รับจ้างต่าง ๆ ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจให้กับผู้ที่จะมาขอจดทะเบียนรถจักรยานยนต์รับจ้าง

(๒) ประสานกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้ช่วยประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทเตรียมความพร้อมในการกำหนดผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการประจำจังหวัด

(๓) ประสานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการกำหนดผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการประจำกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการประจำจังหวัด รวมทั้งเตรียมความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕ การดำเนินการอื่น ๆ

(๑) การจัดเตรียมเอกสารแบบพิมพ์ต่าง ๆ

(๒) การจัดเตรียมแผ่นป้ายทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๓) การจัดเตรียมโปรแกรมปฏิบัติงานทางด้านทะเบียน, ภาษีประจำปี และใบอนุญาตขับรถ

๖. ข้อเสนอแนะประชาชนควรทราบ

๖.๑ ประชาชนโดยทั่วไป

(๑) รถจักรยานยนต์ต้องจดทะเบียนตามลักษณะการใช้งาน คือ หากใช้ในกิจการส่วนตัว ต้องจดทะเบียนเป็นจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หากใช้รับจ้างต้องจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๒) ผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ สามารถขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ซึ่งใช้ขับรถจักรยานยนต์ที่เครื่องยนต์มีความจุกระบอกสูบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ไม่เกิน ๑๑๐ c.c.)

(๓) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว มีอายุ ๑ ปี ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลมีอายุ ๕ ปี และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะมีอายุ ๓ ปี

(๔) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะสามารถใช้แทนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลได้

(๕) ผู้มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ สามารถขอรับใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศได้

๖.๒ ผู้ประกอบอาชีพขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๑) ต้องจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๒) ต้องได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๓) การขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ผู้ขอต้องมีอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๔) การจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ ต้องมีใบรับรองจากคณะกรรมการประจำจังหวัด

(๕) รถจักรยานยนต์สาธารณะต้องไม่ใช่รถพ่วงข้าง

(๖) สามารถใช้ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์เป็นใบอนุญาตขับรถสาธารณะได้จนถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ หลังจากนั้นต้องมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๗) สามารถใช้รถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียนอยู่เดิมเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะได้จนถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๔๘ หลังจากนั้นต้องจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(๘) ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดในการรับจ้าง เช่น แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย ต้องส่งผู้โดยสารในเส้นทางที่สั้นที่สุด ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัย

(๙) ไม่กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามของกฎหมาย เช่น ไม่สูบบุหรี่ ไม่เสพสุรา หรือของมึนเมา ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่นผู้โดยสาร เป็นต้น

กองนิติการ

กรมการขนส่งทางบก